

JAK DÁL V ZAPOJENÍ ODBORNÍKŮ Z PRAXE DO PŘEDNÁŠKOVÉ A PROJEKTOVÉ ČINNOSTI NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ

Martin SVOBODA – Jan KRAJÍČEK

Anotace

V příspěvku jsou prezentovány výsledky Rozvojového projektu 7b na rok 2007 – „Zapojení předních odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě (MU) a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“. Současně je zaměřen i na seznámení se výsledky veletrhu pracovních příležitostí MU – Job Challenge 2007.

Je zřejmé, že zejména výsledky Job Challenge nastartovaly možnost prohloubit spolupráci MU s podnikatelským sektorem a kontakty, které byly v jeho rámci získány, vytváří podmínky pro intenzivnější zapojení odborníků z praxe do spolupráce s MU.

Klíčová slova

Job Challenge 2007, Kontakty, Odborníci, Podnikatelský sektor, Praxe, Stáže, Zapojení

1. Úvod

Spolupráce vysokých škol s průmyslovou sférou je nezbytnou součástí pro jejich rozvoj. Tento synergický efekt může pozitivně ovlivnit jak průmyslovou sféru, tak současné a především budoucí směřování vysokých škol, které musí nejen rychle implementovat nové legislativní změny a cíle stanovené ekonomickým rozvojem, ale především umět využít nové impulsy a požadavky z podnikatelské i nepodnikatelské sféry.

Rozhodující pro nastartování tohoto procesu je docílit zlepšení spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a podnikatelskou i nepodnikatelskou sférou. Musí být zabezpečena především výměna informací a zkušeností mezi jednotlivými spolupracujícími subjekty. Proto je nutné umožnit zástupcům ze všech sfér národního hospodářství vystoupit na akademické půdě a prezentovat tak studentům praktické aplikace dosažených poznatků již v průběhu jejich studia. Tento způsob spolupráce může MU napomoci cíleně a včas reagovat na potřeby praxe. Současně akademičtí pracovníci musí mít možnost v rámci svého tvůrčího volna absolvovat stáže, v rámci kterých si v praxi mohou ověřit získané teoretické znalosti.

Tím co významně napomůže k zapojení odborníků z praxe zejména v následujících letech, to je proběhlý Job Challenge 2007

2. Cíl a použitá metodika

Ve svém příspěvku si klademe za **cíl** především upozornit na možnosti, které jsou v zapojení odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti na MU a východiska, ze kterých je nutno vycházet.

Jako **základní metodu vědeckého zkoumání**, pro zkoumání jevu spojených se zapojením odborníků považujeme především metodologii pragmatismu, které plně objasňuje jak postavení vysokých škol – MU na straně jedné a komerčního sektoru na straně druhé.

3. Výsledky

3.1. Deskripce výchozího stavu

Deskripce vycházela ze struktury MU, možnosti synergických efektů a následujícího hodnocení, které charakterizuje hlavní problémy a potřeby jejich řešení, charakterizované:

- a) **roztržštěnosti**, kdy jednotlivé fakulty a katedry spolupracují samostatně s význačnými odborníky s praxe;
- b) **spolupráce** jednotlivých kateder a fakult **není** v rámci MU **koordinována**;
- c) **nekoordinovanost** na úrovni fakult a MU neumožňuje využití synergických efektů – využít význačného odborníka z praxe, který je schopen svoje poznatky a zkušenosti předávat vhodnou pedagogickou formou studentům na jiných katedrách a fakultách – v mnoha případech se jedná o odborníky jejichž praktický dopad může přesahovat několik fakult – např. **propojení odborností** použitelné pro fakulty – právnickou, ekonomicko-správní, přírodovědeckou a informatiky;
- d) na úrovni univerzity a fakult **není přehled** o význačných odbornících, kteří se podílejí na výuce na univerzitě;
- e) existencí velmi **rozdílných názorů** na účast odborníků z praxe při přednáškové činnosti. Tento stav je dán rozdílnými zkušenostmi, kdy se může v některých případech jednat o zajímavé a význačné odborníky z praxe, kteří však nejsou schopni zaujmout posluchače a nemají vhodné předpoklady pro přednáškovou činnost.

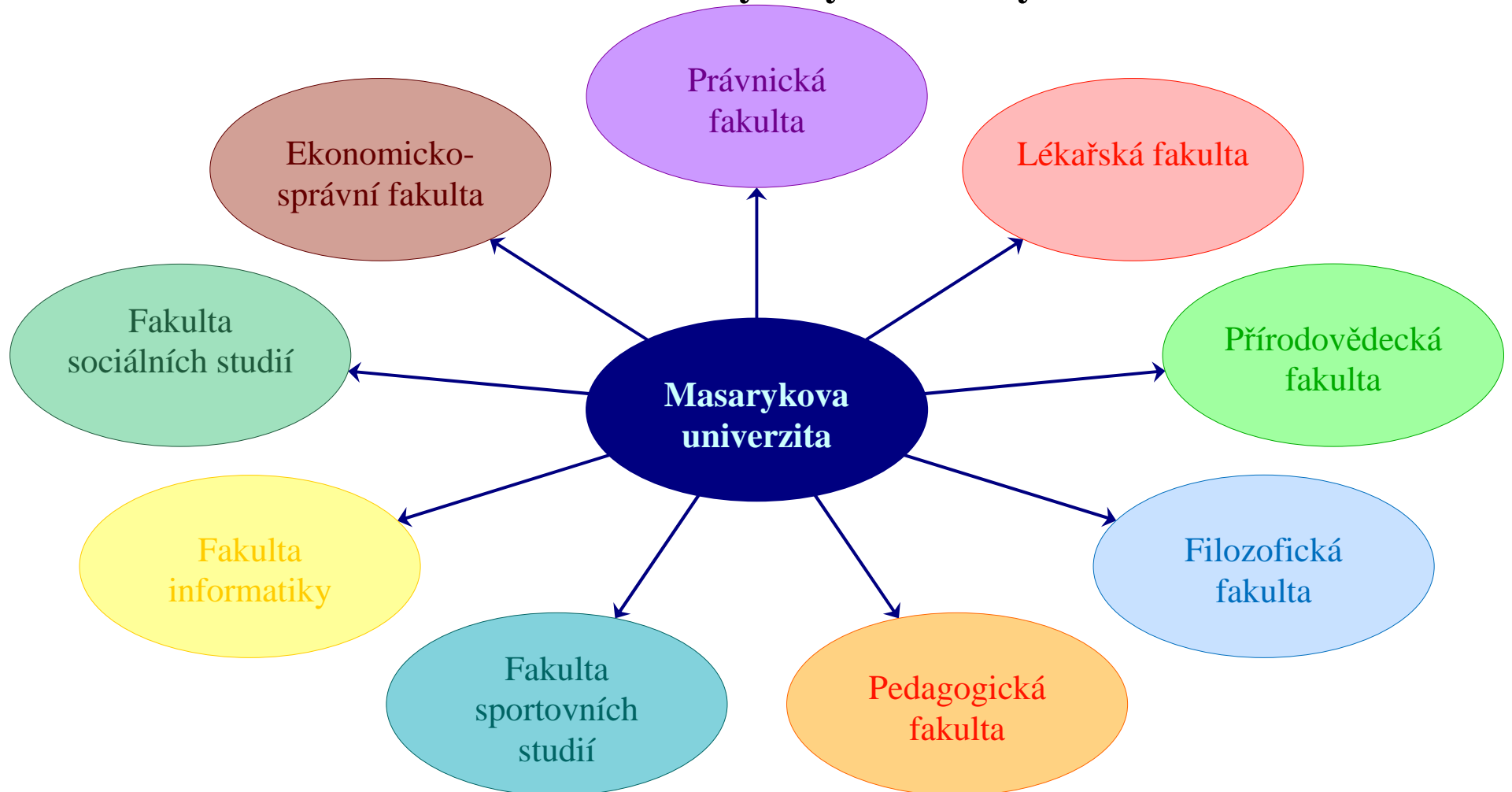
Činnost celého řešitelského týmu se proto postupně zaměřila především na:

- a) pilotní projekt na Ekonomicko-správní fakultě MU (ESF MU) kde cílem získat portfolio organizací s nimiž fakulta spolupracuje, má zájem spolupracovat a do nichž má zájem vyslat akademické pracovníky na stáže;
- b) sestavení portfolia organizací, které nenavrhlí jednotlivé katedry, ale u kterých předpokládáme přínos pro ESF a MU;
- c) prezentaci získaných výsledků na pedagogické konferenci s cílem získat další poznatky;
- d) navázání kontaktů s potenciální partnery na veletrzích pracovních příležitosti pořádaných jinými vysokými školami;
- e) získání poznatků o jaké formy spolupráce má podnikatelská sféra především zájem;
- f) přípravu smlouvy o spolupráci a komplexní nabídky pro spolupracující a potenciálně spolupracující organizace a jejich konkrétní oslovení;
- g) získání zkušeností o uplatňovaných formách a metodách spolupráce s podnikatelskou sférou na jiných vysokých školách.

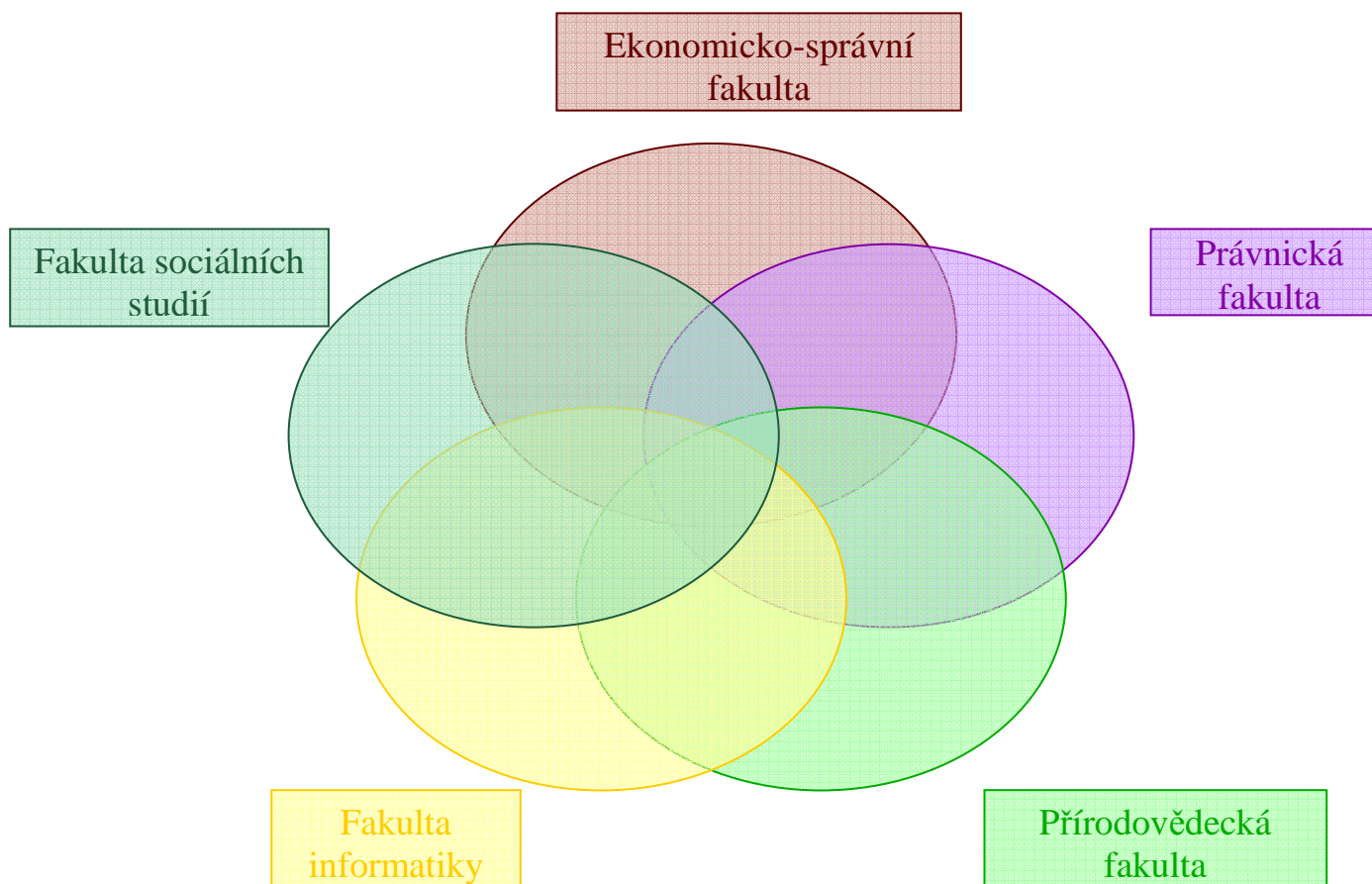
3.2. Struktura Masarykovy univerzity a fakulty se stejným vztahem na zaměstnavatele

Je naprosto exaktně vyjádřena v následujících schématech, které současně dokumentují jak je nutné aby se spolupráce v budoucnu zaměřila.

Struktura Masarykovy univerzity

Fakulty se vzájemným vztahem na zaměstnavatele

3.3. Výsledky průzkumu v zapojení odborníků z praxe

Za účel zmapování současného stavu a následné analýzy byl nejprve jako zkušební test na ESF MU předán jednotlivým vedoucím kateder pilotní požadavek na vyplnění přehledu o současném stavu, který mapuje:

- organizace, s kterými již spolupracujeme;
- organizace, s kterými máme zájem spolupracovat;
- organizace, do kterých máme zájem vysílat na stáže akademické pracovníky (v rámci jejich tvůrčího volna).

Analýza potřeb spolupráce fakulty potažmo MU s organizacemi podnikatelské sféry vychází z předběžného průzkumu na ESF MU, který odhalil a potvrdil předpokládanou hypotézu, že mezi jednotlivými katedrami jsou rozdílné zkušenosti ve využívání odborníků z praxe při přednáškové činnosti. Z průzkumu, který byl v omezeném rozsahu realizován i na jiných fakultách a univerzitách vyplynuly stejné poznatky.

Tyto zkušenosti z průzkumu lze shrnout do následujících bodů:

- výborné zkušenosti, kdy odborník z praxe má současně jisté pedagogické znalosti a přiblíží posluchačům praktické problémy dopadů teorie do praxe;
- negativní zkušenosti kdy odborník z praxe není schopen zaujmout posluchače a jeho přednáška nemá požadovaný výstup;
- problém s náplní výuky kdy vystoupení odborníka z praxe má dopad na náplň akreditovaných témat jednotlivých přednášek.

S cílem pokračovat ve zjišťování jak jsou význační odborníci z praxe zapojeni do přednáškové a projektové činnosti byl proveden průzkum jak jsou tyto odborníci zapojeni při obhajobách závěrečných diplomových prací. Výsledek byl poměrně velmi nepříznivě vyzněl ve prospěch všech kateder.

Zapojení význačných odborníků z praxe při obhajobách v roce 2007 bylo následující:

Katedra podnikového hospodářství	3 odborníci z praxe
Katedra veřejné ekonomie	1 odborník z praxe
Katedra financí	1 odborník z praxe

3.4. Zkušenosti se zapojením význačných odborníků z praxe na jiných vysokých školách

Zkušenosti z jiných vysokých škol lze shrnout následovně:

- vysoké školy ve významných místech – Praha, Brno, Bratislava a Ostrava nemají problém si zajistit potřebné specialisty z praxe, kteří mají současně i jisté pedagogické předpoklady pro výuku. Zásadně jsou využíváni na jednotlivé přednášky – v zásadě 1 x v průběhu semestru a jak akademičtí pracovníci, tak studenti jsou s nimi spokojeni. Pochopitelně se občas najdou výjimky, ale ty jsou zřídka;
- vysoké školy v menších městech – Zlín a Banská Bystrica mají problém s odborníky z praxe, vzhledem k jejich nedostatku na místě a v nejbližším okolí. Přesto pokud se povede jejich účast zajistit jsou s nimi jak akademičtí pracovníci, tak studenti spokojeni;
- zabezpečování přednášek odborníků z praxe je převážně na bázi osobních kontaktů a v mnoha případech se jedná i o bývalé studenty, kteří jako odborníci z praxe vystupují na své mateřské vysoké škole, zejména v Praze;
- co se týče úhrad za přednášky význačných odborníků, v mnoha případech nejsou vyžadovány – přednáška je jak prezentací vyslaného odborníka, tak jeho zaměstnavatele.

3.5. Zkušenosti a zapojení význačných odborníků z praxe na ostatních fakultách MU

O spolupráci byly požádány fakulty – Přírodovědecká, Informatiky, Pedagogická a Lékařská a jejich odpovědi lze vyhodnotit následovně:

- a) z reakcí se dá předpokládat, že jednotlivé fakulty si chrání svoje kontakty, které by mohli být využity i na jiných fakultách;
- b) jsou využívány především již historicky získané kontakty a kontakty navazované na bázi osobních vztahů

3.6. Zhodnocení o jaké formy spolupráce má podniková sféra zájem společně se zapojením jejich předních odborníků do přednáškové a projektové činnosti na MU

Pro jednotlivé složky podnikatelské sféry je zapojení jejich předních odborníků do přednáškové a projektové činnosti na MU a jednotlivých fakultách spojeno s následujícími očekáváními:

- a) udržování kontaktů se svoji „alma mater“ v případě odborníků, kteří jsou zapojeni do činnosti na fakultě (univerzitě) na niž absolvovali;
- b) získávání nových teoretických poznatků které jim spolupráce s akademickým prostředím umožňuje;
- c) sebevzdělání, které je spojeno s přednáškovou činností a nutností reagovat na nové poznatky ze strany posluchačů;
- d) prezentaci sama sebe;
- e) možnost dalšího osobního vědeckého postupu;
- f) prezentace společnosti v níž jsou zaměstnání;
- g) pro společnosti, které se zapojí a umožní zapojení svých předních odborníků především:
 - prezentaci společnosti;
 - nábor nových spolupracovníků.

3.7. Závěry, které vyplynuly z analýzy

Tyto závěry je možno rozdělit na následující náhledy a to jednak ze strany:

- a) odborníků;
- b) podnikatelské sféry z nichž pocházejí odborníci zapojení do přednáškové činnosti;
- c) univerzity;
- d) fakult;
- e) jednotlivých akademických pracovníků.

Z dosavadních jednání a průzkumů vyplynuly následující závěry, které jsou podmíněny tím, že se jedná o odborníky, kteří jsou schopni studenty zaujmout a mají pedagogické znalosti:

- a) **Podnikatelská sféra** a její odborníci mají zájem o zapojení do přednáškové a projektové činnosti na univerzitách.
- b) **Nejvhodnější je využití odborníků**, kteří mají současně i jisté pedagogické znalosti.
- c) **Odborníky z praxe je nejvhodnější využít** pro jednotlivé přednášky vztahující se k přednášené látce s tím že jejich vystoupení především posluchačům objasní konkrétní uplatnění a dopady přednášené teorie v praxi.
- d) **O zapojení odborníků** musí mít zájem především univerzita, která by měla vypracovat postupy na jejich zapojení a vzory smluv s partnerskými organizacemi jejich odborníci se

zapojují do přednáškové činnosti na MU – ty vzory mluv budou součástí výstupu z projektu. Na úrovni fakult je přístup k jejich zapojení ovlivněn postojem vedení fakult.

- e) **Mezi akademickými pracovníky** je možno vysledovat dva základní přístupy, které se mohou i vzájemně prolínat:
- akademičtí pracovníci, kteří využívají odborníky z praxe a trvale s nimi udržují kontakty a získávají nové odborníky;
 - akademičtí pracovníci, kteří považují odborníky z praxe za do jisté míry přítěž, která omezuje jejich vlastní výuku.
 - V této souvislosti je možno vyslovit i předběžný závěr, který by zejména negativní postoje eliminoval – zahrnout požadavek na přednášky význačných odborníků z praxe již do akreditačního řízení.
- f) **Podnikatelská sféra** má se zapojení svých odborníků především spojena očekávání, které jsou již uvedena.
- g) **Podnikatelská sféra** je připravena se i finančně podílet na spolupráci s univerzitou ale jsou s tím spojena i její očekávání zejména při získávání nových spolupracovníků – tedy krom jiného i její účast na tzv. „veletrzích pracovních příležitostí“ a jako další významný stupeň vytvoření „Kariérního poradenského centra MU“.

3.8. Veletrh pracovních příležitostí MU – Job Challenge 2007

Realizovaný „Job Challenge 2007 – veletrh pracovních příležitostí Masarykovy univerzity“, je možno hodnotit jako velmi úspěšný. Bylo dosaženo předběžně stanovených cílů pro jeho uspořádání a to zejména:

- prezentace MU ve vztahu k podnikatelské a studentské veřejnosti
- navázání nových kontaktů;
- otestování si, že je možno podobné akce úspěšně pořádat – získání zkušeností.

Hodnocení ze strany vystavovatelů vyznělo, že z jejich strany byl Job Challenge 2007 hodnocen jako velmi úspěšný. Velmi kladně bylo hodnoceno:

- vysoká návštěvnost ze strany účastníků veletrhu;
- poskytovaný servis ze strany ESF MU, MU a organizátorů;
- zájem účastníků;
- výrazně lepší hodnocení v porovnání s veletrhy pořádanými AISEC;
- byly vzneseny i neoficiální náměty na uspořádání veletrhu dvakrát ročně – na jaře a na podzim.

Přehled vystavovatelů:

1. Accenture
2. AGRANA Beteiligungs-AG v zastoupení Cukrovaru Hrušovany n. Jevišovkou, a.s.
3. AWD Česká republika
4. Brněnská personalistika, s.r.o.
5. Citibank a.s.
6. CYRRUS, a.s.
7. Česká národní banka
8. Česká pojišťovna, a.s.
9. Česká spořitelna a.s.
10. Československá obchodní banka, a.s.
11. D.S. Leasing, a.s.
12. Deloitte Advisory s.r.o.
13. Deutsche Börse Services s.r.o.
14. DHL Information Services (Europe), s.r.o.
15. Ernst & Young, Audit & Advisory, s.r.o.

16. Hewlett-Packard s.r.o.
17. Home Credit International a.s.
18. ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku
19. Jihomoravská plynárenská, a.s.
20. Komerční banka
21. KPMG Česká republika, s.r.o.
22. Krajský úřad Jihomoravského kraje
23. L'Oréal Česká republika, s.r.o.
24. LIDL Česká republika v.o.s
25. Magistrát města Brna
26. McKinsey & Company, Inc. Prague
27. Plus Discount spol. s r.o.
28. Podnikatelský inkubátor STEEL IT
29. PricewaterhouseCoopers
30. Procter&Gamble
31. První brněnská strojírna Velká Bíteš, a. s.
32. Regionální hospodářská komora Brno
33. Rödl & Partner Audit, s.r.o.
34. Roland Berger Strategy Consultants GmbH
35. RWE Transgas, a.s.
36. Řízení letového provozu ČR, s.p.
37. Servier s.r.o
38. Siemens s.r.o.
39. Talents Technology
40. Tatra banka, a.s.
41. Tesco Stores ČR a.s.
42. TPA Horwath
43. TSR Czech Republic s.r.o.
44. Úřad práce Brno – město
45. VD WORK AGENCY s.r.o.

O vysokém zájmu studentů o účast na veletrhu svědčí především následující čísla:

- on-line se zaregistrovalo celkem 568 účastníků;
- účastnilo se jej nejméně 1 500 účastníků.

On-line se registrovali k vystavovatelům studenti z vysokých škol a fakult:

Masarykovy univerzity:

- Fakulty ekonomicko-správní
- Fakulty Informatiky
- Fakulty sociálních věd
- Fakulty sportovních studií
- Fakulty lékařské
- Fakulty pedagogické
- Fakulty právnické
- Fakulty přírodovědecké
- Fakulty sociálních studií
- Fakulty sportovních studií

Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně

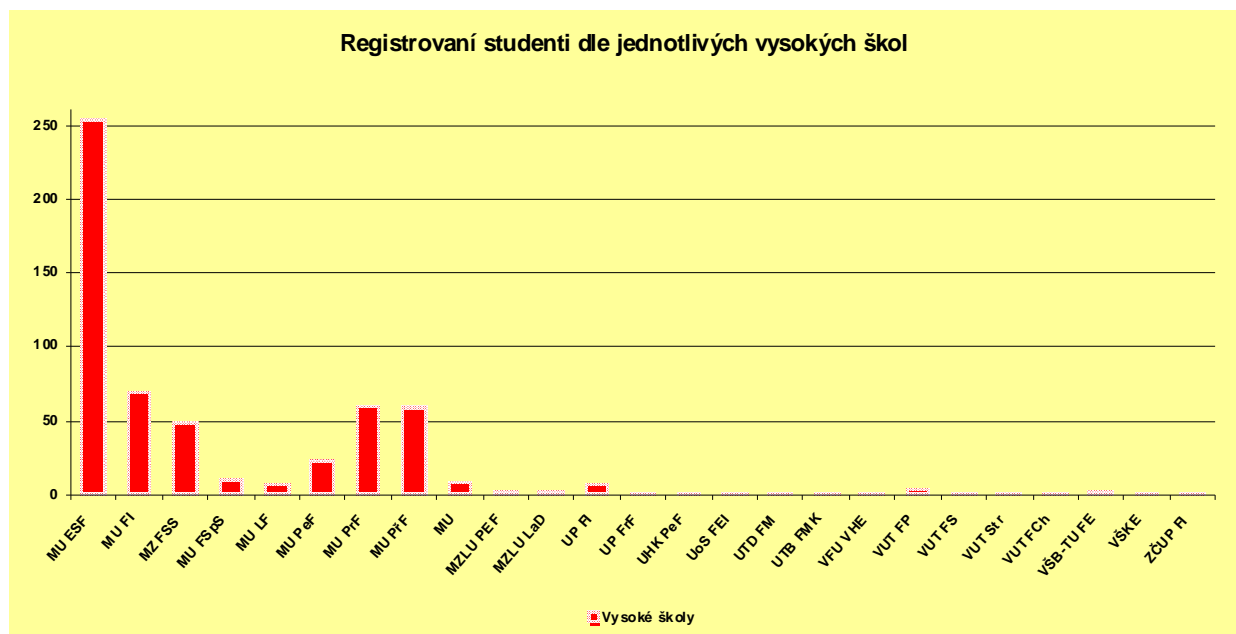
- Fakulty provozně ekonomické
- Fakulty lesnické a dřevařské

Univerzity Palackého v Olomouci

- Fakulty právnické
- Fakulty Informatiky

University Hradec Králové

- Fakulty pedagogické
- University of Sarajevo
- Faculty of Electrical Engineering
- University of Technology, Dresden, Germany
- Faculty of Mathematics/ Faculty of Economics
- Univerzity Tomáše Bati Zlín
- FMK
- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
- Fakulty veterinární hygieny a ekologie
- Vysokého učení technického Brno
- Fakulty podnikatelské
- Fakulty strojíního inženýrství
- Fakulty chemická
- Fakulta stavební
- Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
- Fakulty ekonomické
- Vysoká škola Karla Engliša
- Západočeská univerzita v Plzni
- Fakulty informatiky

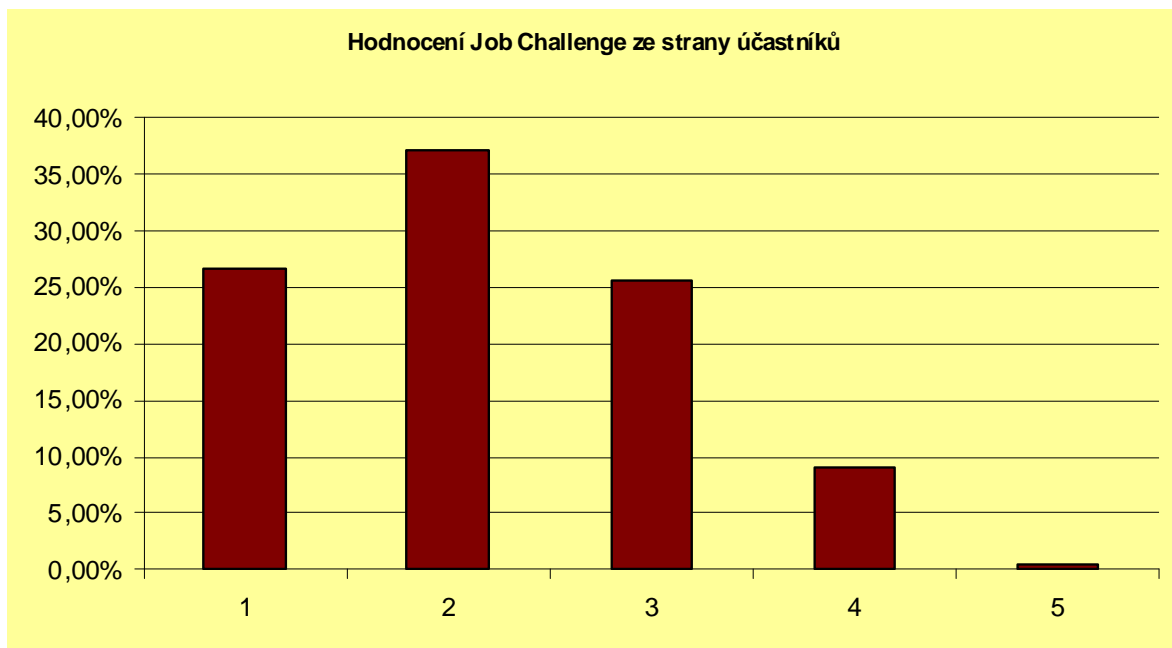

Hodnocení ze strany účastníků v anonymním průzkumu (odpovědělo 199 účastníků veletrhu) vyznělo velmi pozitivně. Vysokou spokojenost vyslovilo více než 63 % a průměrné hodnocení na 5 ti stupňové stupnici je 2,18. Procentuelní odpovědi jsou zřejmé z následujícího grafu.

Opět se jej má zájem účastnit 196 účastníků tj. 98,5%.

Nižší spokojenost ze strany účastníků byla především s přístupem vystavovatelů. Některé zajímavě odpovědi:

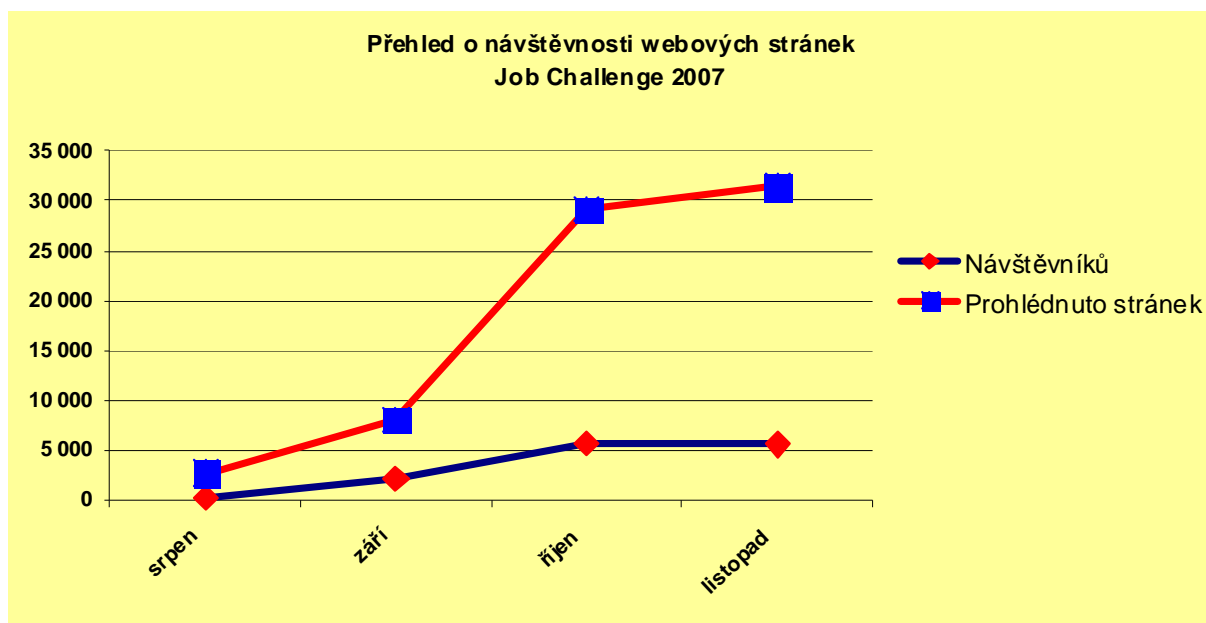
- Příliš zaměřené jednosměrně na oblast ekonomicko-technických odvětví;
- Více pracovních příležitostí i pro jiné fakulty než je ESF by nebylo špatné;
- Velmi dobrá akce s velkou příležitostí;
- Mělo by se to konat každý rok!;
- Děkuji za novou zkušenost;
- Velice přínosné, usnadnění hledání pracovních příležitostí.

Jak získali účastníci Job Challenge 2007 informace o jeho konání je zřejmé z následující grafu a na něj navazujícího přehledu o návštěvnosti jeho webových stránek.

Jako nejlepší a nejúčinnější forma pro informaci účastníků o veletrhu se byly hodnoceny především hromadný mail a internet. Přesto není možno podceňovat ani informovanost prostřednictvím plakátů a letáčků, zejména pro posluchače ostatních vysokých škol v Brně.

4. Závěr

Co tedy udělat pro prohloubení sepětí školy a praxe:

- a) Prohloubit zapojení význačných odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti;
- b) Klást zvýšený důraz na studentské praxe;
- c) Realizovat projekt „Kariérního centra MU“;
- d) Pokračovat ve veletrzích pracovních příležitostí MU.

5. Kontakty

Doc. Ing. Martin SVOBODA, Ph.D.

Řešitel projektu “Zapojení předních odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“

Katedra financí

Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova Univerzita v Brně

Lipová 41 a, 602 00 Brno

Tel.: +420 549 494 006

Mail: svoboda@econ.muni.cz

Ing. Jan KRAJÍČEK

Koordinátor projektu “Zapojení předních odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“

Katedra financí

Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova Univerzita v Brně

Lipová 41 a, 602 00 Brno

Tel.: +420 549 495 393

Mail: krajicek@econ.muni.cz